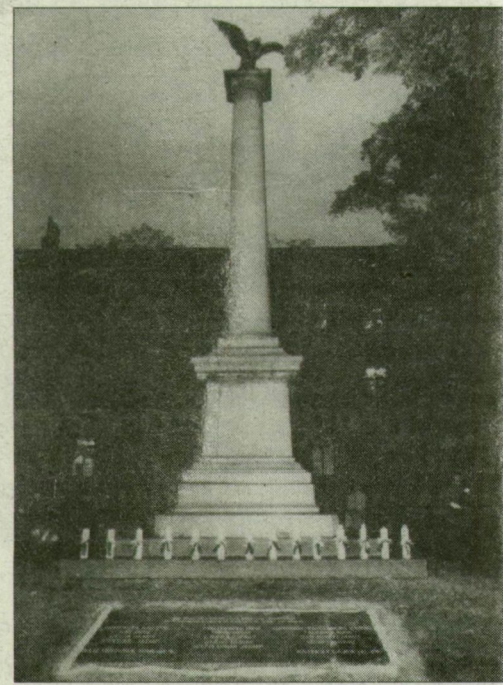

DÉLMAGYARORSZÁG

SZERDA, 1992. OKT. 7., 82. ÉVF. 236. SZÁM

ÁRA: 10,10 FT

Beteljesedett 1848 és 1956 álma...

Megemlékezések az aradi vértanúkról Budapesten, Szegeden és Aradon

Az aradi vértanúk napja, október 6. alkalmából szerte az országban tartottak koszorúzásokat. Budapesten, a Fiumei úti temetőben, gróf Batthyány Lajos Mauzóleumánál először Göncz Árpád köztársaság elnöke, Szabad György, az Országgyűlés elnöke, illetve – Antall József miniszterelnök nevében – Boross Péter belügyminiszter koszorúzott, majd a Magyar Honvédség, a Fővárosi és a VIII. kerületi Önkormányzat, valamint a parlamenti pártok, frakciók és a függetlenek képviselői rótták le kegyeletüket. A

Batthyány örökmécsesnél a kormány két tagja, Surján László népjóléti és Kupa Mihály pénzügyminiszter tisztelgett az első magyar miniszterelnök emléke előtt.

Az őszi esre forduló esős, hűvös időben többszázan vettek részt kedden este Szegeden az Aradi vértanúk terén azon a megemlékezésen, amelyet a tér névadójának emlékére szerveztek. Az obeliszknél tartott kegyelet-teljes emlékezésen a Himnusz elhangzása után Dobos Katalin színművésznő elszavalta Petőfi Sándor

Egy gondolat bánt engemet című versét, majd dr. Ványai Éva alpolgármester mondott beszédet. Ezt követően dr. Lippai Pál polgármester felavatta azt a fekete gránittáblát, amely a 13 aradi hős vértanú nevét vésték fel örök mementóként, majd az önkormányzati szervek és a társadalmi szervezetek koszorút helyeztek el a mártírok emlékművénel és a piarista gimnázium emléktábláján. A keddi esti szegedi megemlékezés a Szózzattal zárult.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Egyedül a szobában

Karinthy Frigyes zseniálisan egyszerű példáját idézte a rádió műsorának politikusvendége. „Ha egy szobában egyedül vagyok, embernek érzem magam. Ha bejön egy nő, férfinak. S annál inkább vagyok férfi, minél inkább nő a nő.” A példa bölcsessége továbbgondolható és gondolandó. Mert – mint a riporter is továbbfűzte a példabeszédet – magyar is csak akkor lesznek tudatosan, ha egy ír, spanyol vagy hottentotta kopogtat be a szobámba. Apa akkor, ha kisgyerekek lép be, férj, ha a feleségem, főnök, ha a beosztottam, beosztott, ha a főnököm...

De hát miről is fecsegek én, ennél sokkal, de sokkal fontosabb kérdéssről zibong hónapok óta nemcsak a sajtó, mégpedig arról, hogy magyar vagyok-e? Mert egyesek szerint akkor lennék igazán magyar, ha családfám minden hajtása az, ha nemzeti színtű zakóban járnék, minden utcasarkon elénekelném a Himnusz, és magyarbajusszal büntetném csintalankodó csemetéimet. Pedig én úgy szeretnék magyar lenni, hogy szépen és értelmesen fejezem ki magam ezen a nyelven, hogy ismerem e nép történelmét és vezírváros századainak tanulságait, hogy cselekvő módon állok jó ügyei mellé, hogy büszke vagyok nemzetem kiválóságainak sikereire, nevezzék Kocsis vagy Magyar Zoltánnak, Szent-Györgyi Albertnek vagy Puskás Öcsinek. Magyar vagyok, bár kutyabőr képtelen vagyok felmutatni, véreben – hasonlóképpen József Attilához – több nép vegyült el: legyelek, taljánok, románok, németek (vagy hétköznapiiban: svábok) tolultak össze múltamban. Azt hiszem, ez a nép, ez a nemzet úgy lehet európai, mint minden más nemzet. Hogy integrálódása nem jelenti specifikumainak tagadását. Chagall úgy lett a szürrealizmus világhírű művésze, hogy sohasem tagadta meg az oroszországi Vityepszk zsidó közösségének mikromitológiáját. Picasso úgy vált internacionális alkotóvá, hogy spanyol temperamentuma ott forr minden művében, Bartók úgy lett egyetemes zseni, hogy muzsikájában ott tombol a magyar népzene szinte valamennyi indulata. (Hallottam már, hogy egyesek megkérdőjelezték Bartók magyarságát Kodályéval szemben, s helyére szerették volna tenni e két zseni művészetét, úgy mai módra.) Vajon, hogy igazolná magát ma az aradi tízenhárom?!

Ilyen veszélyek között élünk mostanság. Csoda-e, ha a rádiókabaré görbe tükrében neveltségessé válik minden Boeckai-kötésű szólam, dicsmagyar indulat, kirekesztő szittya szóoklat.

Ülök a szobában. Egyedül. Mondhatnám a költő szavait kissé kiforgatva: „Magyar vagyok, mit érdekel engem a magyarság maga.” Mégis szorongok. Vajon ki kopogtat? Ki lép be?

Tandi Lajos

Le Pen-mozgalom Magyarországon?

Antall József hamarosan egy „magyar Le Pen-mozgalommal” fog szembekerülni, írta keddi számában a Die Welt.

A megfigyelőkre hivatkozó írás szerzője, Carl Gustaf Ströhm megállapította, hogy Magyarország, a kommunizmus utáni időszak egyetlen „mintaországának” hajója viharos vizekre sodródik. Antall József miniszterelnök egyre nehezebben tudja ellenőrzés alatt tartani kormányzó pártjának centrifugális irány-

zait. A problémákat Csurka István író, az MDF alelnöke váltotta ki, Csurka kijelentéseit bírálói nacionalistának, antiszemitának és külföldiellenesnek minősítették – emlékeztet a lap.

A középen álló Antall zárt ajtók mögött ugyan élesen bírálta Csurkát, de pártja nem engedheti meg magának a nyílt elítélést, mert ez a párt kettészakadásával és a kormányzó többség elvesztésével fenyeget – írta a Die Welt a budapesti tudósításban.

Átadták a nyári tárlat közönségdíját

Mérlegen két év képzőművészete

Az idei, 27. Szegedi Nyári Tárlat záróakordjaként tegnap, kedden délelőtt a város-házán átnyújtották a Délmagyarország Kft. által felajánlott közönségdíjat. Az ünnepi eseményen részt vett a polgármesteri hivatal kulturális vezetője mellett a tárlat előkészítő bizottsága is. A szavazócédulák összegzését követően a számlálóbizottság jelentése szerint 1387 értékelhető szavazólapot vizsgáltak meg. A nyári tárlat több ezer látogatója közül ennyien éltek a lehetőséggel. Összesen 133 művészre voksoltak. A legtöbb szavazatot Gábor Éva Mária szobrászművész szerezte. A népszerűségi lista további sorrendje: Kligl Sándor, Tenk László, Papp György, Stéhlík János, Cs. Pataj Mihály, Galambos Tamás, Buhály József és Gyémánt László. Az eseményt dr. Ványai Éva alpolgármester felhasználta

arra, hogy konkrét adatok tükrében számvetést készítsen az elmúlt két esztendő képzőművészeti mecenatúrájáról. (Részletes ismertetését később közöljük.) A nyári tárlattal kapcsolatban megállapította,

hogy minden eddiginél nagyobb vonalúbb tárlatot sikerült rendezni. Az önkormányzat 1 millió 160 ezer forint támogatása mellett a kiállítás megrendezéséhez segítséget nyújtott a Művelődési és Közok-

tatási Minisztérium, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, a Providencia Biztosító Rt., az OTP Megyei Igazgatósága, a Tisza Volán, a Móra Ferenc Múzeum és a Délmagyarország Kft. A város által adományozott nagydíj mellett tizenegy egyéb díjat ítéltek oda. A város három művet vásárolt meg: Janzer Frigyes Tancosnő című szobra a Szegedi Szabadtéri Játékok új irodájába kerül, Huber József Ünnepek című bronzportréja a Deák Ferenc Gimnázium auláját díszíti majd, Fontos Zoltán Öreg garabonciás című festménye a polgármesteri hivatalban marad.

Ezt követően a Délmagyarország által felajánlott 30 ezer forint közönségdíjat Dlusztus Imre főszerkesztő nyújtotta át Gábor Éva Mária szobrászművésznek. (A díjjal készült beszélgetést lapunk 4. oldalán olvashatják.)

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

A közönségdíjas Gábor Éva Mária átveszi az elismerést lapunk főszerkesztőjétől

– Találomra megnyerhet!

Az Opel-Rupesky Szalon és a DÉLMAGYARORSZÁG izgalmas nyereményjátéka.

(Opel-Rupesky Szeged, Fonógyári út 2-6. T.: 324-800)

Opel Astra

MAI MELLÉKLETÜNK

EGY SZAZALEK

Bírjuk ki decemberig!

Idegek és telefonok

Az utóbbi hetekben még a korábbinál is elkeserítőbb helyzetben érzi magát az, aki netalán telefonálni óhajt. Percek, fél-, sőt (egyesek szerint) egész órákat kell várni a vonalhangra, s utána már hallgathatjuk is a foglalt jelzést...

Az újabb tapasztalható „helyzetről” Vojnár Lászlót, a Magyar Távközlési Rt. szegedi igazgatóját kérdeztük. Nem egészen öt percben telt, amíg sikerült munkahelyén föl hívunk, de mint korábban rögtönzött közvéleménykutatásunkból megtudtuk, mások rendszeresen másfél-két órát is várnak vonalra, miközben idegrendszerük fokozatosan rongálódik...

– Miért kapunk ilyen nehezen vonalat?

– A jelenleg működő telefonközpont teljesítőképessége csúcson üzemel, és nem bírja el az egyre növekvő terhelést. Az utóbbi időben tapasztalható rosszabbodásnak még az is oka, hogy a nyári szabadságok végeztével még inkább megnőtt a forgalom.

– Semmit sem lehet tenni a javulás érdekében?

– Igazi megoldást csak az új telefonközpont üzembe helyezése hozhat. Ez december végére várható. Addig már csak enyhíteni tudjuk a bajokat: jelenleg is keressük azokat a műszaki megoldásokat, amelyek valamelyest csökkenthetik a nehézségeket. Így például azon dolgozunk, hogy a Szeged környéki hívásokat

helyben, a szegedi központ nélkül bonyolítsák le. Lehetőségeink szerint igyekszünk tehermentesíteni a várost az átmenő hívásoktól is.

– Ugyancsak sok bosszúság forrása, hogy a hívásra gyakran foglalt jelzés a válasz.

– A közületi előfizetők alközpontjai is túlterheltek: nehéz őket hívni, s belülről sem tudnak kifelé telefonálni. Ehhez több vonalat kellene bekötni, ám erre az új központ befejezéséig kevés az esély. Visszatérve a vonalhangra: mérőhívásaink valamelyest javuló tendenciát mutatnak: péntek óta – tehermentesítő intézkedéseink eredményeként – átlagosan harminc másodperc várakozási idő után lehet vonalat kapni.

– Igaz, hogy több előfizető jelezte: nem egyenliti ki a telefonszámlát, amíg ilyen a szolgáltatás színvonala?

– Hozzám még nem érkezett ilyen hír, és remélem, hogy elviselehető szinten tudjuk tartani szolgáltatásunkat az új központ átadásáig hátralévő hónapokban.

NY.P.